

Tiếng Việt

KẾT NỐI TRI THỨC
VỚI CUỘC SỐNG

Những búp chè trên cây cổ thụ

Theo Nguyễn Hương

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows through a lush green field. A large, leafy tree stands prominently in the middle ground. Two people, a woman carrying a basket and a child, are walking along a path near the river. In the background, rolling mountains are visible under a bright sky with a bird flying. The text 'Khởi động' is overlaid in a large, green, stylized font with a white outline.

Khởi động

Tranh vẽ gì?

*Em biết cây chè
có tác dụng gì
không?*

*Em hãy kể về đồ
uống mình biết và
yêu thích và cho
biết nguồn gốc ích
lợi của nó?*

- Đồ uống mà em thích là nước chanh.
- Nguồn gốc: được làm từ nước lọc, đường và quả chanh.
- Cách pha:
 - + Bước 1: Lấy 1 cốc nước lọc, thêm 1 – 2 thìa đường (tùy khẩu vị) và khuấy tan đường.
 - + Bước 2: Cắt 1 nửa quả chanh, vắt nước và cho vào cốc nước đường đã pha, khuấy đều.
- Hương vị: Vị ngọt thanh kết hợp với vị chua nhẹ rất thanh mát, sảng khoái.

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows through a lush green field. A large, leafy tree stands prominently in the middle ground. Two people, a woman carrying a basket and a child, are walking along a path near the river. In the background, rolling mountains are visible under a bright sky with a bird flying. The text 'Luyện đọc' is overlaid in a large, green, cursive font with a white outline.

Luyện đọc

ĐỌC

MẪU

NHỮNG BÚP CHÈ TRÊN CÂY CỔ THỤ

(Theo Nguyễn Hương)

Những búp chè trên cây cổ thụ

Tôi có một cậu bạn người Mông tên là Thào A Sùng. Mỗi lần gặp cậu, tôi lại được nghe cậu kể về bản làng Tà Xùa quê hương cậu, về những cây chè cổ thụ cao lớn ở đó với giọng tự hào. Cậu luôn trăn trở vì còn ít người biết đến chè Tà Xùa.

Một lần, huyện tôi tổ chức cuộc thi "Bảy sắc cầu vồng" giữa các trường. Chúng tôi gặp nhau trong một trận đấu. Chỉ còn câu hỏi cuối cùng khi tỉ số đang nghiêng về trường tôi.

– Quê hương Bắc Yên của chúng ta có loại chè rất ngon. Em biết gì về loại chè ấy?

Tim tôi đập mạnh. Đèn bên đội Thào A Sùng loé sáng. Cậu từ từ đứng lên.

– Thưa cô,... Đó là chè ở Tà Xùa quê em ạ.

– Đúng rồi! Em biết những gì về chè Tà Xùa?

– Chè Tà Xùa được làm từ những búp chè to, dưới lá có lớp lông tơ mịn, trắng như tuyết, mọc trên những cây cổ thụ cao lớn. Nước chè khi pha có màu vàng ánh xanh, thơm ngan ngát. Mẹ em bảo khi uống, vị ban đầu sẽ hơi chát, sau đó đọng lại là vị ngọt. Chè ngon, nhưng cây chè còn ít, nên không được nhiều người biết đến ạ.

– Em có ước mơ nào cho chè Tà Xùa không?

Cậu cười, ánh mắt tràn ngập khát khao.

– Em ước làm kĩ sư nông nghiệp để giúp bản trồng được nhiều chè hơn. Em sẽ mang chè Tà Xùa đi khắp thế giới.

Hội trường rộ tiếng vỗ tay. Trong phút chốc, chúng tôi như quên mất cuộc thi, chỉ xôn xao hỏi nhau về cây chè quê hương.

Buổi tối, Thào A Sùng đến nhà tôi chơi. Mẹ tôi nói ngày mai sẽ đến Tà Xùa để mua chè. Mẹ bảo cứ nghĩ đến chén nước chè trong veo, hương thiên nhiên nồng nàn, nóng đến sưởi ấm bàn tay là muốn đến Tà Xùa ngay.

Thào A Sùng cười thật tươi. Trong mắt cậu, tôi như thấy những đôi chè bạt ngàn, thân cây đẫm sương còn ngọn vươn cao đón nắng.

(Theo Nguyễn Hương)

Giọng đọc

- Giọng tình cảm, thay đổi ngữ điệu khi đọc lời thoại của nhân vật.
- Nhấn giọng ở các từ ngữ thể hiện tâm trạng, cảm xúc tự hào, ước mơ cháy bỏng của nhân vật chính.

Chia đoạn

The background of the slide is a colorful illustration of a landscape. It features a dirt path winding through a green field. In the distance, there are rolling hills and a blue sky. On the right side, there are several large, leafy trees. On the left side, the lower legs and feet of two people are visible, suggesting they are walking along the path. The overall style is that of a children's book illustration.

Đoạn 1: Từ đầu ... đến biết đến chè Tà Xùa.

Đoạn 2: Tiếp theo... đi khắp thế giới

Đoạn 3: Còn lại

Những búp chè trên cây cổ thụ

Tôi có một cậu bạn người Mông tên là Thảo A Sùng. Mỗi lần gặp cậu, tôi lại được nghe cậu kể về bản làng Tà Xùa quê hương cậu, về những cây chè cổ thụ cao lớn ở đó với giọng tự hào. Cậu luôn trầm trồ vì còn ít người biết đến chè Tà Xùa.

Một lần, huyện tôi tổ chức cuộc thi "Bảy sắc cầu vồng" giữa các trường. Chúng tôi gặp nhau trong một trận đấu. Chỉ còn câu hỏi cuối cùng khi tỉ số đang nghiêng về trường tôi.

– Quê hương Bắc Yên của chúng ta có loại chè rất ngon. Em biết gì về loại chè ấy?

Tim tôi đập mạnh. Đèn bên đội Thào A Sùng loé sáng. Cậu từ từ đứng lên.

– Thưa cô,... Đó là chè ở Tà Xùa quê em ạ.

– Đúng rồi! Em biết những gì về chè Tà Xùa?

– Chè Tà Xùa được làm từ những búp chè to, dưới lá có lớp lông tơ mịn, trắng như tuyết, mọc trên những cây cổ thụ cao lớn. Nước chè khi pha có màu vàng ánh xanh, thơm ngan ngát. Mẹ em bảo khi uống, vị ban đầu sẽ hơi chát, sau đó đọng lại là vị ngọt. Chè ngon, nhưng cây chè còn ít, nên không được nhiều người biết đến ạ.

– Em ước làm kĩ sư nông nghiệp để giúp bản trồng được nhiều chè hơn. Em sẽ mang chè Tà Xùa đi khắp thế giới.

Hội trường rộ tiếng vỗ tay. Trong phút chốc, chúng tôi như quên mất cuộc thi, chỉ xôn xao hỏi nhau về cây chè quê hương.

Buổi tối, Thào A Sùng đến nhà tôi chơi. Mẹ tôi nói ngày mai sẽ đến Tà Xùa để mua chè. Mẹ bảo cứ nghĩ đến chén nước chè trong veo, hương thiên nhiên nồng nàn, nóng đến sưởi ấm bàn tay là muốn đến Tà Xùa ngay.

Thào A Sùng cười thật tươi. Trong mắt cậu, tôi như thấy những đồi chè bạt ngàn, thân cây đẫm sương còn ngọn vươn cao đón nắng.

(Theo Nguyễn Hương)

Từ khó

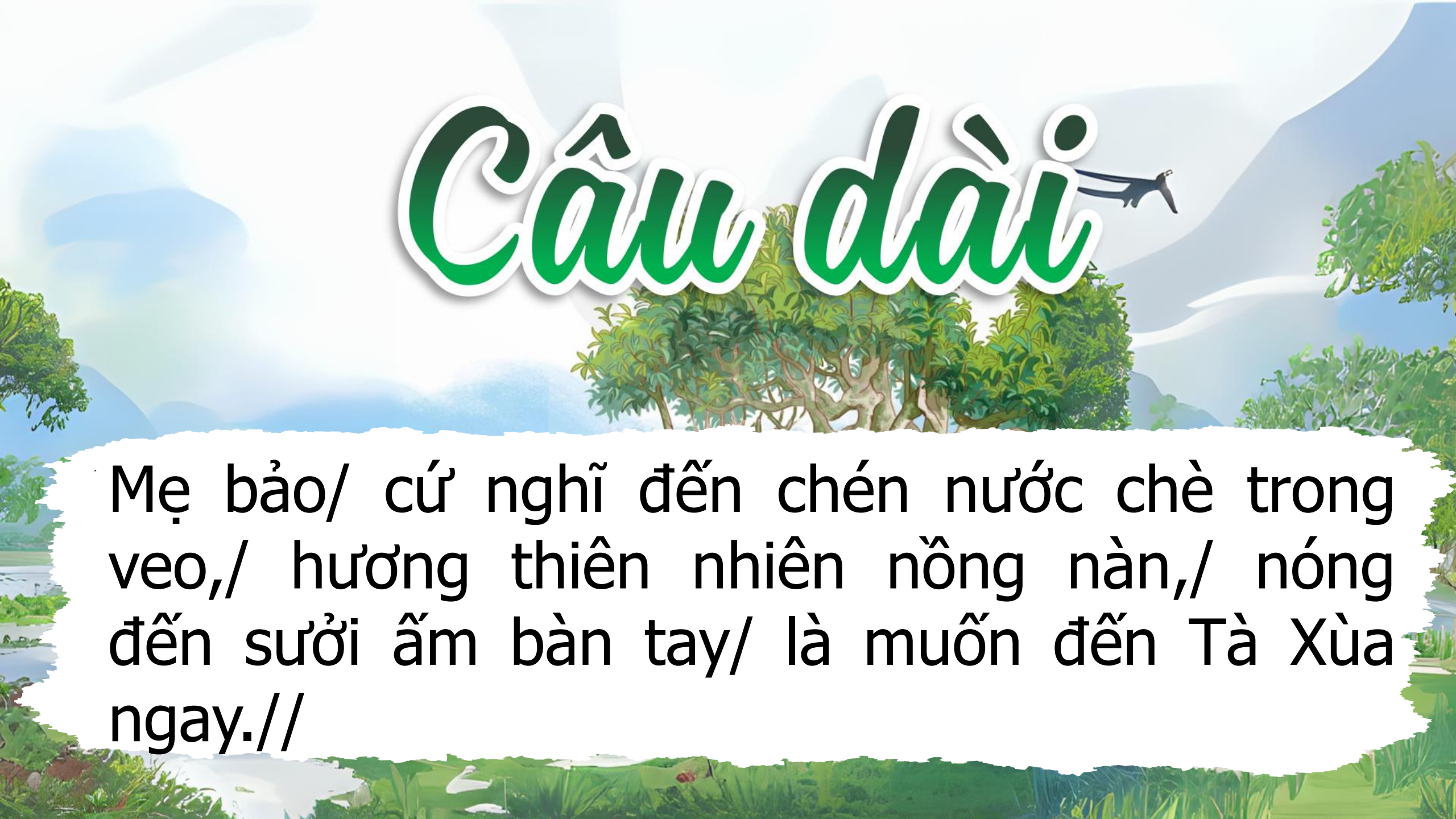
bản làng

nông nghiệp

đầm sương

lóa sáng

Câu dài

Mẹ bảo/ cứ nghĩ đến chén nước chè trong
veo,/ hương thiên nhiên nồng nàn,/ nóng
đến sưởi ấm bàn tay/ là muốn đến Tà Xùa
ngay.//

Giải nghĩa từ

The background of the slide is a vibrant, stylized illustration of a natural landscape. In the foreground, there's a lush green field with patches of white, possibly representing snow or a dry riverbed. A winding river flows through the middle ground, reflecting the sky. On the right, there are tall, green trees and a small purple bush. In the upper right, a dark bird is shown in flight against a light blue sky with soft, white clouds. The overall style is painterly and colorful.

Trăn trở: bấn khoăn không yên lòng vì đang có điều phải suy nghĩ nhiều.

Giải nghĩa từ

Cuộc thi "Bảy sắc cầu vồng": một cuộc thi kiến thức dành cho học sinh Trung học phổ thông toàn quốc, được tổ chức trong khoảng thời gian từ năm 1996 đến năm 1998.

Giải nghĩa từ

Tà Xùa: *một xã vùng cao thuộc huyện Bắc Yên, tỉnh Sơn La.*

LUYỆN ĐỌC NHÓM

**Đọc đúng,
to rõ**

**Giọng đọc
hay**

TIÊU CHÍ

**Ngắt, nghỉ
đúng chỗ**

**Biết thể hiện
nét mặt, cử chỉ**

THI ĐỌC

A vibrant, stylized illustration of a rural landscape. In the foreground, a large, leafy green tree stands on a grassy bank. To its left, two people are walking along a path; one is carrying a basket on their back. A river flows through the scene, reflecting the sky. In the background, there are rolling hills and a bird flying in the sky. The overall style is bright and colorful, typical of children's book illustrations.

Tùng hiểu bài

Câu 1: Thào A Sùng kể với bạn những gì về quê hương của cậu?

Câu 2: Trong cuộc thi "Bảy sắc cầu vồng", Thào A Sùng đã giới thiệu thế nào về chè Tà Xùa?

Câu 3: Thào A Sùng mơ ước điều gì? Những chi tiết nào thể hiện ước mơ đó?

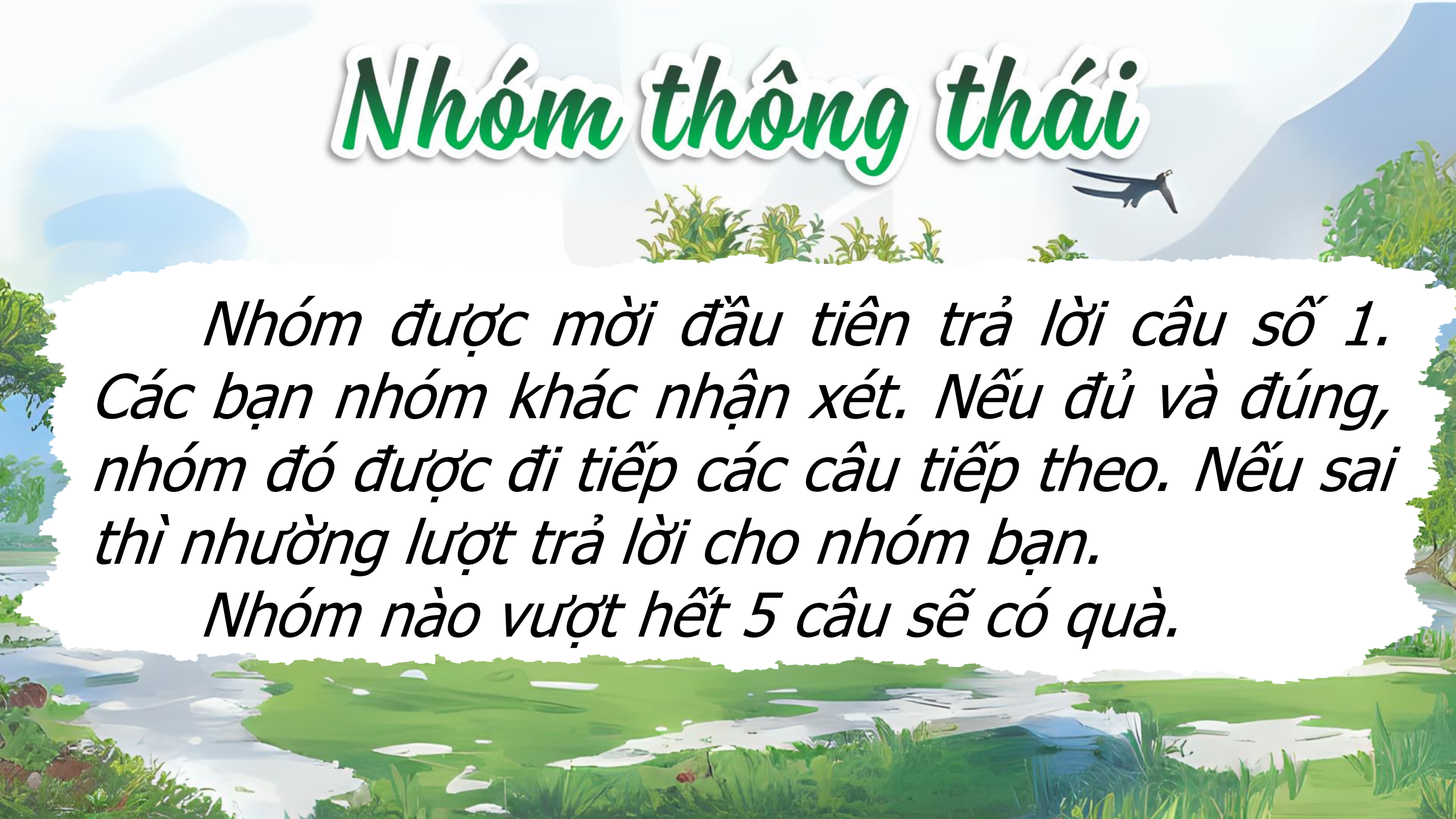
Câu 4: Theo em, vì sao khi nghe Thào A Sùng nói về chè Tà Xùa, các bạn nhỏ như quên mất cuộc thi? Chọn câu trả lời dưới đây hoặc nêu ý kiến của em.

Câu 5: Tưởng tượng và kể tiếp câu chuyện Thào A Sùng đã trưởng thành.

THẢO LUẬN

Nhóm thông thái

The background of the slide features a soft, painterly illustration of a natural landscape. In the upper portion, there are light blue and white mountain peaks under a pale sky. A small, dark bird is shown in flight, moving from right to left. Below the mountains, there are green bushes and a winding river or path that flows through the lower part of the image. The overall style is gentle and scenic.

*Nhóm được mời đầu tiên trả lời câu số 1.
Các bạn nhóm khác nhận xét. Nếu đủ và đúng,
nhóm đó được đi tiếp các câu tiếp theo. Nếu sai
thì nhường lượt trả lời cho nhóm bạn.*

Nhóm nào vượt hết 5 câu sẽ có quà.

Câu 1: Thào A Sùng kể với bạn những gì về quê hương của cậu?

Thào A Sùng kể với bạn về bản làng Tà Xùa quê hương cậu, về những cây chè cổ thụ cao lớn ở đó với giọng tự hào.

Câu 2: Trong cuộc thi "Bảy sắc cầu vồng", Thào A Sùng đã giới thiệu thể nào về chè Tà Xùa?

- Cây chè: cây cổ thụ cao lớn.
- Búp chè: những búp chè to, dưới lá có lớp lông tơ mịn, trắng như tuyết, mọc trên những cây cổ thụ cao lớn.
- Nước chè: Nước chè khi pha có màu vàng ánh xanh, thơm ngan ngát. Khi uống, vị ban đầu sẽ hơi chát, sau đó đọng lại là vị ngọt.

Câu 3: Thào A Sùng mơ ước điều gì? Những chi tiết nào thể hiện ước mơ đó?

- Thào A Sùng mơ ước làm kĩ sư nông nghiệp để giúp bản trồng được nhiều chè hơn.
- Những chi tiết thể hiện ước mơ đó:
 - + Cậu cười, ánh mắt tràn ngập khát khao.
 - + Em ước làm kĩ sư nông nghiệp để giúp bản trồng được nhiều chè hơn. Em sẽ mang chè Tà Xùa đi khắp thế giới.

Câu 4: Theo em, vì sao khi nghe Thào A Sùng nói về chè Tà Xùa, các bạn nhỏ như quên mất cuộc thi? Chọn câu trả lời dưới đây hoặc nêu ý kiến của em.

Vì Thào A Sùng nói rất hay, các bạn háo hức nghe tiếp.

Vì các bạn nhận ra hiểu biết về sản vật quê hương của mình còn ít ỏi, muốn biết thêm.

Vì các bạn đang có cảm hứng về việc phát triển sản vật quê hương giống như Thào A Sùng.

Câu 5: Tưởng tượng và kể tiếp câu chuyện khi Thào A Sùng đã trưởng thành.

Khi đã trưởng thành, nhớ lại cuộc thi năm xưa, Sùng bỗng rưng rưng xúc động. Cậu không ngờ thời gian trôi nhanh như vậy, từ một giống chè là lạ lòng trong tâm thức mọi người đến khi là thức uống có mặt nơi nơi, nhà nhà vì vị ngon ngọt của nó. Cứ độ vài tuần, Thào A Sùng lại đến một huyện, tỉnh nào đó để tiếp tục công việc quảng bá, giới thiệu và lập gian hàng thương mại, tìm đầu ra cho chè Tà Xùa. Có lần, Sùng giới thiệu được một tay lái người nước ngoài, giúp chè Tà Xùa từng bước vươn ra thị trường thế giới.

Nội dung

Bài văn ca ngợi vẻ đẹp thiên nhiên với những cây chè cổ thụ ở vùng núi Bắc Yên (Sơn La). Qua đó, tác giả thể hiện tình yêu, niềm tự hào với vẻ đẹp của thiên nhiên và sản vật quê hương.

The background is a vibrant, painterly illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows from the left towards the center. A dirt path leads from the riverbank towards the background. Two people, a woman in a blue and white patterned dress and a man in a blue shirt and dark pants, are walking along the path. They are surrounded by lush green trees and foliage. In the distance, there are rolling hills and mountains under a bright blue sky with soft white clouds. A small bird is flying in the upper right corner. The overall scene is peaceful and scenic.

Luyện tập theo văn bản

1. Tìm từ ngữ gọi tên sản vật của một số địa phương mà em biết và nêu đặc điểm của những sản vật đó

Sản vật	Địa phương	THẢO LUẬN
chè	Tà Xùa	Chát,ngọt
Cà phê	Đắk Lắk	Thơm, ngọt
Cốm	Hà Nội	Bùi, ngậy
Kẹo cu đơ	Hà Tĩnh	Giòn, ngọt

2. Đặt một câu ghép nói về sản vật của một địa phương, trong câu có chứa từ ngữ đã tìm được ở bài tập 1.

Cà phê Đắk Lắk được trồng ở vùng chuyên canh cà phê lớn nhất thành phố Buôn Ma Thuột nên nó có hương thơm và vị ngọt tự nhiên.

A vibrant illustration of a rural landscape. In the foreground, a river flows through a lush green field. A large, leafy tree stands prominently in the center. Two people, a woman in traditional attire and a child, are walking along a path near the river. In the background, there are rolling hills and a blue sky with a bird flying. The text "Chúc các em học tốt!" is overlaid in a large, green, cursive font with a white outline.

**Chúc các em
học tốt!**